

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

کشت آفتابگردان

پایه دوازدهم

دوره دوم متوسطه

شاخه کارداش

گروه تحصیلی کشاورزی و غذا

رشته مهارتی : کشت گیاهان دارویی و زعفران

نام استاندارد مهارتی مبنا : کشت آفتابگردان

کد استاندارد متوالی : ۱۶/۷۴/۱

اکبرلو، حسین	۶۳۳
کشت آفتابگردان / مؤلفان : حسین اکبرلو، علیرضا دهرویه، یوسف عرشی. – تهران :	/۸۵
ک ۶۸۴ الف شرکت چاپ و نشر کتابهای درسی ایران.	۱۵۳
متون درسی شاخه کارداش گروه تحصیلی امور زراعی، رشته کشت گیاهان دارویی و زعفران.	
برنامه‌ریزی و نظارت، بررسی و تصویب محتوا : کمیسیون برنامه‌ریزی و تأثیف کتابهای درسی	
رشته امور زراعی دفتر تأثیف کتابهای درسی فنی و حرفه‌ای و کارداش وزارت آموزش و پرورش.	
۱. آفتابگردان – کشت و اصلاح. ۲. دانه‌های روغنی. الف. دهرویه، علیرضا. ب. عرشی،	
یوسف. ج. ایران. وزارت آموزش و پرورش. کمیسیون برنامه‌ریزی و تأثیف کتابهای درسی رشته	
امور زراعی. د. عنوان. ه. فروست.	

وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

نام کتاب: کشت آفتابگردان - ۳۱۲۱۳۴

پدیدآورنده: سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

مدیریت برنامه‌ریزی درسی و تألیف: دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کارداش

شناسه افزوده برنامه‌ریزی و تألیف: حسین اکبرلو، علیرضا دهرویه و یوسف عرشی (اعضای گروه تألیف)

مدیریت آماده‌سازی هنری: اداره کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی

شناسه افزوده آماده‌سازی: زهره بهشتی شیرازی (صفحه آرا) - مریم کیوان (طراح جلد)

نشانی سازمان: تهران: خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی)

تلفن: ۰۹۱۶۲۸۸۳۱، دورنگار: ۰۹۲۶۶، کد پستی: ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹

وب سایت: www.irtextbook.ir و www.chap.sch.ir

ناشر: شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران: تهران-کیلومتر ۱۷ جاده مخصوص کرج- خیابان ۶۱ (داروپخش)

تلفن: ۰۹۱۶۱۴۹۸۵۱، دورنگار: ۰۹۱۶۴۹۸۵۱، صندوق پستی: ۱۳۹۳۷۵۱۵

چاپخانه: شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران «سهامی خاص»

سال انتشار و نوبت چاپ: چاپ دوم ۱۳۹۸

کلیه حقوق مادی و معنوی این کتاب متعلق به سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وزارت آموزش و پرورش است و هرگونه استفاده از کتاب و اجزای آن به صورت چاپی و الکترونیکی و ارائه در پایگاه‌های مجازی، نمایش، اقتباس، تلخیص، تبدیل، ترجمه، عکس‌برداری، نقاشی، تهیه فیلم و تکثیر به هر شکل و نوع بدون کسب مجوز از این سازمان ممنوع است و متخلفان تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

شما عزیزان کوشش کنید که از این وابستگی بیرون آید و احتیاجات
کشور خودتان را برآورده سازید، از نیروی انسانی ایمانی خودتان غافل نباشید
و از اتکای به اجانب بپرهیزید.

امام خمینی «قُدِسَ سِرُّهُ»

فهرست

۱	پیمانه مهارتی ۱ – گیاهشناسی و انتخاب رقم مناسب آفتابگردان
۲۵	پیمانه مهارتی ۲ – شرایط و مناطق کشت آفتابگردان
۳۱	پیمانه مهارتی ۳ – آماده سازی زمین و کشت آفتابگردان
۴۳	پیمانه مهارتی ۴ – عملیات کاشت آفتابگردان
۵۸	پیمانه مهارتی ۵ – عملیات داشت آفتابگردان
۱۲۷	پیمانه مهارتی ۶ – عملیات برداشت آفتابگردان
۱۳۹	پیمانه مهارتی ۷ – نگهداری، فروش و ارزیابی
۱۵۲	فهرست منابع

مقدمه

در حال حاضر که پیش از ۹۰ درصد روغن خوراکی مورد مصرف کشورمان از خارج تأمین می‌شود، زراعت گیاهان تولیدکننده روغن از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. زیرا این گونه گیاهان ضمن تأمین روغن مورد نیاز و قطعه وابستگی به بیگانگان، باعث فعال شدن کارخانجات روغن‌کشی و در نتیجه ایجاد اشتغال می‌گردند.

آفتابگردان با داشتن ویژگیهای چون : کیفیت عالی روغن؛ بالا بودن درصد روغن؛ دوره رشد و نمو نسبتاً کوتاه؛ سازگاری مطلوب با اغلب شرایط؛ امکان کاشت مکرر در سال و فرآورده‌های متنوع جانبی، از جایگاه و اهمیت مطلوبی برخوردار است و زراعت آن به طور روز افزونی رو به گسترش دارد.

در این مهارت، ضمن آشنایی با ارزش و اهمیت آفتابگردان، به خصوصیات گیاه‌شناسی و اقلیم مطلوب رشد آن بی خواهید برد. آن‌گاه، اصول به زراعی آفتابگردان را فراگرفته، با آموزش مباحث و انجام فعالیتها و عملیات پیش‌بینی شده در زراعت آفتابگردان، توانمند خواهید شد.

ان شاء الله

مؤلفان

هدف کلی

ایجاد مهارت در زراعت آفتابگردان